

Drogi Gimnazjalisto!

Przeczytaj uważnie zamieszczoną poniżej instrukcję.

- 1.** Test zawiera 22 **zadania** geograficzne różnego typu. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań możesz uzyskać **40 punktów**. Jeżeli zdobędziesz co najmniej **32 punkty (80%)**, weźmiesz udział w eliminacjach rejonowych konkursu.
- 2.** Zadania rozwiąż zgodnie z poleceniami.
- 3.** Pisz czytelnie. Używaj długopisu z **czarnym lub niebieskim wkładem**. Pamiętaj, że prace pisane ołówkiem nie będą sprawdzane przez komisję.
- 4.** **Nie używaj korektora**, a błędne zapisy **wyraźnie przekreśl lub obwiedź kółkiem** i zaznacz inną odpowiedź.
- 5.** Podczas rozwiązywania zadań konkursowych **możesz korzystać z linijki, lupy i kalkulatora prostego**.
- 6.** Na rozwiązanie wszystkich zadań masz **45 minut**.
- 7.** Pracuj samodzielnie korzystając z własnej wiedzy i umiejętności.

Życzymy powodzenia!

Zadanie 1 (2 p.)

Uporządkuj skale od największej do najmniejszej.

A. $1 : 20\ 000$

B. $1\text{ cm} \rightarrow 2\text{ km}$

C. $1 : 2\ 000\ 000$

D. $1\text{ cm} \rightarrow 20\text{ m}$

..... \Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow
największa najmniejsza

Zadanie 2 (2 p.)

Oblicz długość trasy, którą przeszedł turysta, wiedząc, że na mapie w skali $1 : 50\ 000$ wynosi ona 260 mm. Zapisz obliczenia.

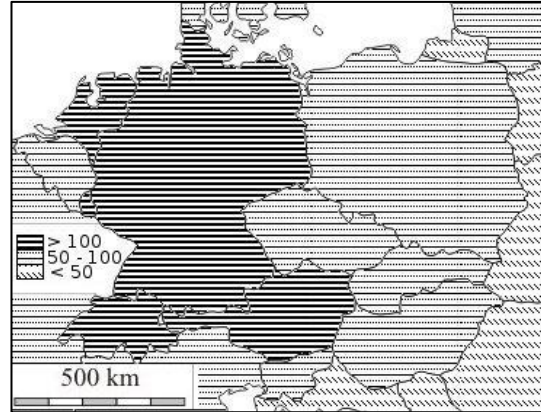
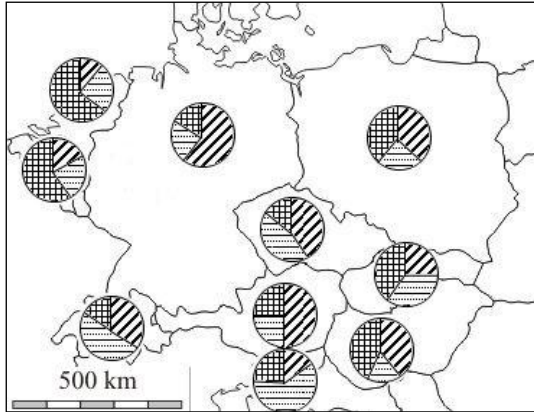
Obliczenia:

Odpowiedź:

Zadanie 3 (2 p.)

Wpisz pod rysunkami nazwę metody kartograficznej, której użyto do przedstawiania zjawisk ilościowych na mapach. Nazwę metody wybierz z ramki.

metody: izolinii, kartodiagramu, kartogramu, sygnaturowa

A. metoda

B. metoda

Źródło: Opracowanie własne

Zadanie 4 (2 p.)

Skreśl błędne wyrażenia, tak aby zdania były prawdziwe.

Ruch obiegowy Ziemi zwany jest inaczej ruchem *postępowym/obrotowym*. W czasie tego ruchu Ziemia okrąży Słońce po drodze zwanej orbitą, która ma kształt *koła/elipsy*. Czas obiegu jest równy okresowi *jednego roku/360 dni i 5 godzin*. W trakcie tego ruchu nachylenie osi obrotu Ziemi do płaszczyzny orbity jest *stałe/zmienne*.

Zadanie 5 (2 p.)

Wpisz datę i oblicz godzinę czasu słonecznego w Singapurze (1°N; 104°E), wiedząc, że w Madrycie (40°N; 4°W) jest południe słoneczne 20 lutego. Zapisz obliczenia.

Obliczenia:

Odpowiedź:

godzinadata.....

Zadanie 6 (2 p.)

Korzystając z rysunków przedstawiających kartki z kalendarza z kolejnych dni 2015 roku z godzinami wschodu i zachodu Słońca oraz długościami dnia w Łodzi wykonaj polecenia.

Wschód słońca 6:27 Zachód słońca 17:11 Długość dnia
piątek
27
Luty 2015

Wschód słońca 6:25 Zachód słońca 17:13 Długość dnia
sobota
28
Luty 2015

Wschód słońca 6:23 Zachód słońca 17:15 Długość dnia
niedziela
.....
..... 2015

Źródło: <http://www.kalendarz-365.pl/kalendarz/2015>

- A. Uzupełnij kartę kalendarza wpisując dzień i miesiąc.
B. Wpisz na kartki kalendarza podane długości dnia.

Długości dnia: 10godz. 51min., 10godz.44min., 10godz.48min.

Zadanie 7 (3 p.)

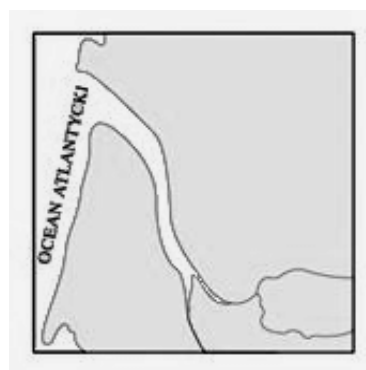
Uzupełnij tabelę według wzoru. Informacje dobierz z ramki.

klimat: ~~umiarkowany ciepły morski~~, ~~subpolarny~~, równikowy wybitnie wilgotny, umiarkowany ciepły kontynentalny
formacja roślinna: ~~lasy liściaste i mieszane~~, ~~stepy~~, tundra, wiecznie zielone wilgotne lasy równikowe
rośliny: ~~buk~~, brzoza karłowata, heban, trawy
gleby: ~~brunatne~~, ~~czerwono-żółte~~, czarnoziemy, tundrowe

Klimat	Formacja roślinna	Rośliny	Gleby
umiarkowany ciepły morski	lasy liściaste i mieszane	buk	brunatne
subpolarny			
	stepy		
			czerwonożółte

Zadanie 8 (2 p.)

Wpisz pod rysunkami nazwy typów ujść rzecznych.

Źródło: Malarz R., *Planeta Nowa. Podręcznik do geografii dla gimnazjum*, Nowa Era, Warszawa 2009/2015

A.

B.

Zadanie 9 (1 p.)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Granit to skała

- A. przeobrażona.
- B. magmowa głębinowa.
- C. osadowa okruchowa.
- D. osadowa chemiczna.

Zadanie 10 (1 p.)

Wyjaśnij różnicę pomiędzy lawą a magmą.

.....
.....

Zadanie 11 (2 p.)

Oceń prawdziwość każdego zdania. Przy zdaniach prawdziwych zakreśl literę P, a przy zdaniach fałszywych literę F.

Wulkany tarczowe występują min. na Hawajach i Islandii.	P	F
Materiał piroklastyczny tworzą popioły wulkaniczne, lawa, bomby wulkaniczne.	P	F
„Ognisty Pierścień”, gdzie występuje duża liczba czynnych wulkanów, obejmuje wschodnie i zachodnie wybrzeża Oceanu Indyjskiego.	P	F

Zadanie 12 (2 p.)

Uszereguj ery od najstarszej do najmłodszej wpisując litery w puste miejsca schematu.

A. kenozoik B. prekambryj C. mezozoik D. paleozoik

najstarsza

najmłodsza

Zadanie 13 (1 p.)

Wybierz zestawienie informacji, które są poprawnym uzupełnieniem i dokończeniem zdania. Zaznacz literę (A lub B) oraz jeden z numerów (1 lub 2).

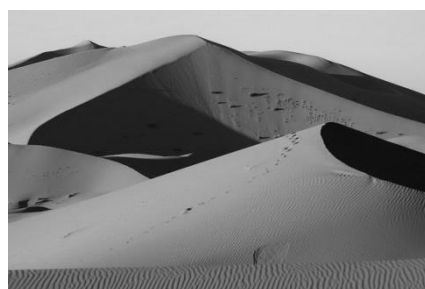
Grzyb skalny jest formą, powstałą w wyniku procesu

A.	deflacji,	który polega na	1.	szlifowaniu, żłobieniu, powierzchni skał (podłoża skalnego) wskutek uderzeń ziaren piasku niesionego przez wiatr.
B.	korazji,		2.	wywiewaniu luźnego materiału skalnego (piasku, pyłu) z obszarów pozbawionych szaty roślinnej.

Zadanie 14 (2 p.)

Pod każdą z fotografii zapisz prawidłową nazwę typu pustyni. Nazwę wybierz z ramki.

serir erg hamada

<http://piaskowo.pl/Typy-pusty%26%23324%3B.htm>

A.....

B.

Zadania 15, 16, 17, 18 wykonaj posługując się załącznikiem nr 1!

Zadanie 15 (3 p.)

Zapisz nazwy obiektów zaznaczonych na mapie (Załącznik 1).

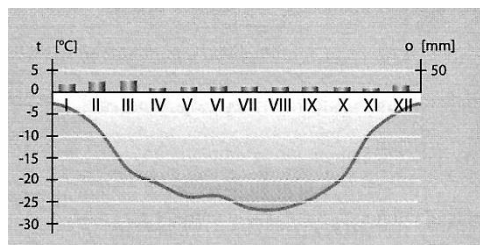
Wyżyny	Rzeki	Przylądki
I.	1.	a.
II.	2.	b.
III.	3.	c.

Zadanie 16 (1 p.)

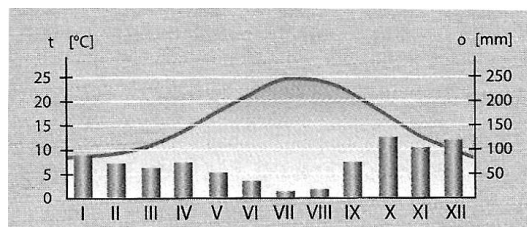
Zaznacz na mapie punkt o współrzędnych $\lambda = 120^{\circ} 00' W$ i $\varphi = 23^{\circ} 27' S$.

Zadanie 17 (3 p.)

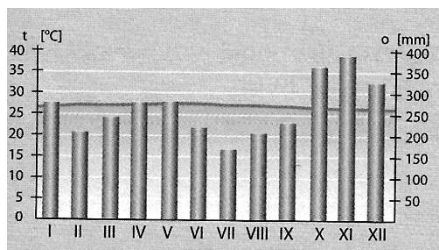
Diagramom klimatycznym przyporządkuj litery (A, B, D lub E), którymi zaznaczono na mapie stacje klimatyczne.

1.

2.

3.

Źródło: Kop J., Kucharska M., Witek-Nowakowska A., *Świat bez tajemnic, Podręcznik do geografii dla gimnazjum Klasa I*, Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. z o.o., Warszawa – Łódź 2009

Zadanie 18 (2 p.)

Wyjaśnij różnice w rocznym przebiegu miesięcznych sum opadów i temperatur powietrza w stacjach klimatycznych X i Y zaznaczonych na mapie w Załączniku 1. Uwzględnij oba elementy klimatu.

stacja		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
X	T	26,0	25,0	24,5	24,0	24,0	18,0	18,0	19,0	21,0	22,5	24,5	24,5	22,6
	O	130	135	113	53	28	27	14	13	32	48	82	101	776
Y	T	17,2	17,6	17,5	16,8	15,7	14,6	13,2	13,3	14,0	15,2	15,9	16,8	15,6
	O	1	3	1	1	3	2	1	2	2	0	0	1	17

T – temperatury w °C, O – opady w mm

Źródło: Pydziński B., Zajac S., *Klimatologia w szkole*, WSiP, Warszawa 1980

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadania z literatury

Zadanie 19 (1 p.)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Tsunami są przykładem katastrofalnych zjawisk przyrodniczych z grupy

- A. hydrologicznej.
- B. oceanologicznej.
- C. geologicznej.
- D. meteorologicznej.

Zadanie 20 (1 p.)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Kenia była kolonią

- A. francuską.
- B. portugalską.
- C. brytyjską.
- D. hiszpańską.

Zadanie 21 (2 p.)

Nazwom państw przyporządkuj ich geograficzne przydomki.

A. Finlandia	1. Kraj ognia i lodu
B. Islandia	2. Kraj trzech zim
C. Portugalia	3. Kraj twardego sera
D. Holandia	4. Kraj dębu korkowego
	5. Kraj tulipanów i wiatraków

Odpowiedź:

A. B. C. D.

Zadanie 22 (1 p.)

Uzupełnij tekst dobierając odpowiednie nazwy z ramki.

Głębie: Challenger, Gotlandzka, Landsort, Rowy: Atakamski, Mariański, Tonga
--

Dnia 23 stycznia 1960 r. dwóch śmiałków w batyskafie *Trieste* zeszło do najgłębszego miejsca na Ziemi.

Jest to Głębia w Rowie

